

**BISDOM
ROTTERDAM**

Homilie bisschop Van den Hende

Requiemmis voor Mgr. Smeets, Sint-Christoffelkathedraal in Roermond, 6 januari 2023

1 Johannes 5, 5-13

Marcus 1, 6b-11

Broeders en zusters, dierbare familieleden van bisschop Harrie en familieleden van de Kerk.

Nog maar amper vijf jaar geleden is het dat Harrie Smeets als diocesaan priester tot bisschop werd gewijd en dat hij aantrad als herder van het bisdom Roermond. Ter voorbereiding op de bisschopswijding bracht monseigneur Smeets mij in Rotterdam een bezoek. In ons gesprek zei hij vrijwel meteen, ja haast op resolute wijze, dat het bepaald niet zijn eigen idee was om bisschop te worden. Maar gelijk daarop zei hij mijmerend, terwijl hij voor zich uit bleef kijken: en dáárom is het waarschijnlijk wel goed.

Broeders en zusters, deze mijmering betekende niet een relativering, zo van: het is mij overkomen en we zien wel. Nee, het waren juist woorden van geloof in de Heer, geloof in Jezus Christus in wie Harrie van meet af aan zijn vertrouwen durfde te stellen en van wie hij heel bewust de opdracht aanvaardde om bisschop te worden en te zijn van het bisdom Roermond.

Het ambt van bisschop als een opdracht van de Heer aannemen, in het voetspoor van de eerste apostelen, was voor Harrie verbonden met de aansporing van de Heer: blijft in mijn liefde (Johannes 15, 9). Zijn wapenspreuk als bisschop was dan ook: In Gods naam mensen liefhebben. In dit bisschopsmotto komt tevens het dubbelgebod van de liefde tot uitdrukking, namelijk God liefhebben en je naaste liefhebben (Matteüs 22, 34-40).

In zijn verkondiging van het geloof liet Harrie dikwijls ook zijn liefde blijken voor taal. Als afgestudeerd neerlandicus gebruikte hij in zijn verkondiging zijn gave van het woord. Zo kon hij beeldrijk inzoomen op bijbelse figuren uit het Oude en het Nieuwe Testament, bijbelse figuren als personen van geloof.

De persoon van Johannes de Doper waarover we vandaag hoorden in de lezing van het evangelie (Marcus 1, 6b-11) komt daarvoor ook in aanmerking. We horen hoe Johannes de Doper wijst naar Christus. Johannes maakt zich klein om alle ruimte te geven aan Christus. Johannes de Doper is met heel zijn leven dienstbaar aan de weg van de Heer. Hij roept mensen op en nodigt mensen uit om naar Christus toe te gaan, die onze Verlosser is (cf. Johannes 1, 36: 'zie het Lam Gods').

Personen van geloof zoals Johannes de Doper, werden in de verkondiging door priester en bisschop Harrie Smeets vaak in beeldende taal naar voren gebracht. Ze werden neergezet met hun eigen specifieke plaats in de heilsgeschiedenis van God en de mensen, ook wanneer er vragen en emoties aan te pas kwamen. Door zijn beeldende beschrijvingen werden bijbelse personen opnieuw herkenbaar voor ons als gewone mensen, met een naam en een roeping.

Dat deed de priester en bisschop Harrie Smeets in zijn verkondiging tot bemoediging en als uitnodiging aan zijn toehoorders en lezers opdat zij op hun beurt ook zelf geloof zouden hechten aan Christus, de Zoon van God.

In die zin zette Harrie Smeets als priester en bisschop nooit zichzelf centraal, maar verwees hij steeds opnieuw naar anderen die ons in geloof zijn voorgedaan, om duidelijk te maken dat Christus het centrum is van hun en van ons leven.

Vandaag bij deze uitvaart mogen we zeggen dat ook de persoon van bisschop Harrie Smeets ons uitnodigt om geloof te blijven hechten aan Christus, de Zoon van God.

Toen hij als bisschop aantrad stelde hij in zijn bisschopswaapen de liefde van Christus als opdracht reeds centraal, door te zeggen: in Gods Naam mensen liefhebben. Als kapelaan, pastoor en deken had Harrie Smeets vele jaren zijn bijdrage geleverd aan de pastoraal in verschillende parochies, gericht op concrete mensen.

Door de wijding tot bisschop op 8 december 2018 werd hij door handoplegging en gebed in kracht van de Geest toegerust om in Christus' Naam de plaats van herder in te nemen in dit bisdom van Roermond.

Waar het gaat om de plaats van de bisschop in het bisdom, denk ik onherroepelijk aan de liturgie van de jaarlijkse Chrismamis, wanneer de priesters hun beloften hernieuwen ten overstaan van de bisschop en waarbij alle geledingen van de Kerk biddend aanwezig zijn.

Ook bisschop Harrie heeft een aantal jaren als bisschop de Chrismamis mogen leiden en de indringende woorden uitgesproken: "Ik vraag u ook voor mij te willen bidden: dat ik het bisschopsambt naar best vermogen blijf vervullen en mij voortdurend bewust ben dat ik onder u de plaats mag innemen van Christus de Hogepriester en de Goede Herder, de Leidsman en Dienaar van allen" (altaarmissaal Pg. 308-309).

Toen bisschop Harrie ernstig ziek werd liet hij nog meer dan voorheen zien dat hij zijn vertrouwen stelde op de Heer. Hij bleef getuigen in woord en geschrift van zijn toekomst met de Heer, ook al had zijn leven plotseling een ernstige wending genomen en werd het uitoefenen van zijn ambt als bisschop steeds meer belemmerd en beperkt.

Zolang het kon bleef hij parochies bezoeken en dagelijks de heilige eucharistie vieren. Ik weet dat zijn optreden en aanwezigheid voor velen een echt getuigenis betekende. Ook toen de Nederlandse bisschoppen in Rome waren voor het Ad Limina bezoek in 2022 vergezelde bisschop Harrie Smeets ons met moed en vertrouwen.

Getuigenis van het geloof afleggen, dat doe je nooit alleen op eigen kracht. Monseigneur Smeets was zich zeer bewust van het feit dat veel mensen voor hem baden, thuis en in de Kerk. Heel bewust ontleende hij dagelijks opnieuw de nodige kracht aan deze geestelijke solidariteit. En ook dat aanhoudende gebed van velen binnen en buiten het bisdom Roermond was op zichzelf al een getuigenis dat we ons toevertrouwen aan de Heer in alle omstandigheden.

Het woord getuigenis komt meerdere keren voor in de eerste lezing van vandaag uit de brief van de apostel Johannes (1 Johannes 5, 5-13). Heel prominent komt naar voren dat de heilige Geest ons helpt en inspireert om te getuigen van Jezus de Zoon van God. Het geloof in de Heer, het vertrouwen in God, waarvan ook bisschop Harrie getuigde in zijn leven is eerst en vooral een geschenk dat de heilige Geest zelf in ons hart legt en dat ons op de groei is gegeven.

Het getuigenis in geloof is niet zomaar een idee in je hoofd, maar betekent eerst en vooral dat ieder van ons heel concreet een levende band mag opbouwen met Jezus de Heer: gedurende je leven als mens een innige band aangaan met Degene naar Wie wij als christenen genoemd zijn. Met vallen en opstaan, dat wél. Het is die levende band die

bisschop Harrie als gelovige ook in moeilijke omstandigheden in staat stelde om te delen van zijn geloof in de Heer en het eeuwig leven.

De apostel Johannes spreekt vandaag in de eerste lezing over drie getuigen. Naast de Geest noemt de apostel: water en bloed. We zouden kunnen denken aan de doop van Christus in de Jordaan (cf. Johannes 1, 32-34) en aan het levensoffer van Jezus aan het kruis, waarbij bloed en water uit zijn zijde stroomden (cf. Johannes 19). Twee heel bepalende moment in het leven van Jezus, in de geschiedenis van ons heil tot op de dag van vandaag.

Water en bloed. We mogen vandaag bij deze uitvaart van monseigneur Smeets ook denken aan ons eigen doopsel dat velen van ons ontvangen hebben aan het begin van ons christelijk leven en aan de viering van de eucharistie, het sacrament van Jezus' Lichaam en Bloed, waardoor ook wij deel krijgen aan het leven van de Heer dat sterker is dan de dood.

Broeders en zusters, de uitvaart van bisschop Harrie Smeets heeft in zekere zin het karakter van een afscheid. Hij gaat ons voor in de dood en wij blijven als familie, als bisdom, etc. achter in dit aardse leven.

Echter, er is -met de ogen van het geloof- in deze uitvaartmis vooral ook sprake van continuïteit en verbondenheid. Als gedoopte mensen ontvingen wij immers reeds de kiem van eeuwig leven, en in het sacrament van de eucharistie ontvangen wij de gekruisigde en verrezen Heer die met ons is alle dagen (cf. Matteüs 28, 20b).

Door de levende band met Christus de levende Heer blijven wij hier in de Kerk met onze overleden monseigneur Smeets verbonden. Zijn getuigenis van Christus tijdens dit leven mag ook in ons leven in geloof daadwerkelijk voortgang vinden in woord en daad.

In vertrouwen bevelen wij daarom bisschop Harrie Smeets aan in Gods barmhartigheid, in het besef dat ook wij geroepen zijn om steeds opnieuw ons leven toe te vertrouwen aan de liefde van Christus. Dat is een liefde die niet vergaat (cf. 1 Kor. 13, 8) en die ons heel bijzonder -juist ook in deze dagen van verdriet en gemis- mag blijven dragen en sterken als leerlingen van de Heer. De apostel Johannes zegt: wie de Zoon heeft, heeft eeuwig leven gevonden (1 Joh. 5, 12b).

Amen.